

สไตลบัค

โรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้

Deep South Journalist School

คำนำ

จากการทำสไลด์บุ๊กมาจากการทำโครงการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 870-401 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ(intership) ตามหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการสื่อสารซึ่งเป็นส่วนการประมวลผลการทำงานของโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้(DSJ)ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้(DSW) ผ่านการดำเนินกิจกรรม ภายใต้โครงการการหมายข่าวและสไลด์บุ๊กของโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้ เพื่อให้เป็นรูปแบบการทำงานของโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้เพื่อให้เห็นรูปแบบการทำงานของโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้ในการปฏิบัติงานในการทำข่าว และวิธีการเขียนข่าวต่างๆ เป็นต้น

สำหรับรายละเอียดของสไลด์บุ๊กมาจากการสอบถาม สังเกต และการปฏิบัติงานในแต่ละครั้งของโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้จากการทำสไลด์บุ๊กเล่มนี้ขึ้นมาได้ก็เนื่องจากทางโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้ได้ให้โอกาสได้มาศึกษาองค์การในการฝึกงานและขอขอบคุณทีมงานของโรงเรียนนักข่าวทุกท่านที่ได้ทำให้เกิดสไลด์บุ๊กของโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้

สารบัญ

- คุณสมบัติของข่าว 5
- นักข่าวที่มีความสามารถมีลักษณะอย่างไร 6
- คุณสมบัติของนักข่าวโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้ 7
- การปฏิบัติของนักข่าว 8
- โครงสร้างข่าว 9
- การเขียนความนำ 10
- หลักในการเขียนความนำอย่างง่าย 11
- หลักการพาดหัวข่าว 12
- การเขียนข่าว 14
- ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการเขียนหนังสือในการทำข่าว 17
- ลักษณะเว็บไซต์ที่น่าสนใจ 19

คุณสมบัติของนักข่าว

1. มีความอยากรู้อยากเห็น
2. ต้องเป็นคนที่ใสสะอาดหาข่าว
3. ต้องเป็นคนที่มีความรู้สำนึก หรือโมภภาพ (News Sens) รู้ว่าอะไรควรเป็นข่าว ข่าวใดสำคัญและรวบรวมตัดต่อให้เป็นเรื่องราวได้
4. ต้องเป็นผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ (อ่าน ค้นคว้า และฟังให้มาก)
5. มีไหวพริบ ปฏิภาณ มีความฉลาด ละเอียด สุขุม สามารถทำงานภายใต้เหตุการณ์เร่งหรือสภาพแวดล้อมที่เคร่งเครียดได้อย่างรีบเร่งและรวดเร็ว
6. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม
7. เป็นผู้ที่มีความจำดี
8. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเขียนข่าว (Story Telling Ability)

นักข่าวที่มีความสามารถมีลักษณะอย่างไร

1. การเสนอข่าวทุกครั้ง นักข่าวจะต้องเสนอความด้วยเที่ยงตรง
2. การขุดค้นแหล่งข่าวตลอดจนการเสนอข่าวจะต้องทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริตใจไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
3. นักข่าวที่ดีจะต้องแสดงตนและให้ความมั่นใจกับแหล่งข่าวจะไม่ทอดทิ้ง หักหลังและพร้อมที่จะต่อสู้ร่วมกัน
4. ในบางกรณี นักข่าวจำเป็นจะต้องแสดงความสำคัญของตัวเองขึ้นมา เพราะบางครั้งไม่รู้จักแหล่งข่าวดีพอ และเพื่อเป็นการอานิสัยในคอกว่าเป็นอย่างไร ซื่อสัตย์เชื่อถือได้หรือไม่
5. นักข่าวต้องถามความสมัครใจของผู้ให้ข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข่าวเกี่ยวกับราชการควรจะตกลงกันก่อนว่าจะให้ลงเป็นข่าวหรือไม่
6. โดยมารยาทของนักข่าว เมื่อเสร็จเรื่องแล้วก็แนะนำให้ไปอ่านในบล็อกขององค์กร
7. ใช้ความพยายามในการปรับปรุงตัวเองให้เป็นกันเอง พยายามสร้างความสัมพันธ์มิตรภาพให้เกิดขึ้นกับแหล่งข่าวและผู้ร่วมงานทั่วไป
8. นักข่าวประจำย่อมมีความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวที่ตนติดต่อยู่ นักข่าวอาจจะสืบบันทึกเกี่ยวกับรายชื่อของแหล่งข่าวหรือผลที่จะได้รับความร่วมมือจากแหล่งข่าวนั้นในสมุดบันทึกเพื่อนักข่าวไปทำข่าวเกี่ยวกับบุคคลที่มีรายชื่อดังกล่าวสามารถที่จะเอารายชื่อจากเพื่อนร่วมงานได้
9. นักข่าวที่ดีจะต้องช่วยเหลือนักข่าวด้วยกันเองและแหล่งข่าว

คุณสมบัติของนักข่าวโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้

1. ต้องมีใจในด้านข่าว
2. มีความอยากรู้อยากเห็น
3. ต้องเป็นคนที่สะอาดแสวงหาข่าว (Nows for News)
4. ต้องเป็นคนที่สามัญฐานึก หรือมีมีโนธรรม (News Senes) รู้ว่าอะไรควรเป็นข่าว ข่าวใดสำคัญและรวบรวมตัดต่อให้เป็นเรื่องเป็นราวได้
5. ต้องเป็นผู้เฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ
6. มีไหวพริบ ปฏิภาณ มีความฉลาด ละเอียด สุขุม สามารถทำงานภายใต้เหตุการณ์เร่งหรือสภาพแวดล้อมที่เคร่งเครียด ได้อย่างเร่งรีบและรวดเร็ว
7. เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม
8. เป็นผู้มีความจำดี
9. เป็นผู้มีความสามารถในการเขียน (Story Telling Ablily) ถ่ายทอดให้เป็นเรื่องราวตามความสำคัญของเหตุการณ์

การปฏิบัติของนักข่าว

1. การทำข่าวของโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้ต้องไปทำข่าวคนเดียว เพื่อฝึกการเป็นนักข่าว แต่การทำข่าวบางข่าวที่มีความซับซ้อนก็ต้องไปมากกว่าหนึ่งคน
2. นักข่าวจะต้องเตรียมคำถามไว้ทุกครั้งเพื่อถามข่าวผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เห็นเหตุการณ์นั้น
3. ต้องเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมในการทำข่าว
4. การติดต่อกับแหล่งข่าว จะต้องบอกว่าตนเองเป็นนักข่าวประจำองค์กรไหน
5. สืบหาหลักฐานในการสัมภาษณ์ทันที และจะต้องซักถามให้ได้รายละเอียดให้มากที่สุด(เพื่อป้องกันการลืม และต้องระบุผู้ให้ข่าว ตำแหน่งหน้าที่ถ้าเขายินยอม)
6. รีบจดข้อซักถามหรือข้อสัมภาษณ์ทันที
7. พยายามหาเนื้อหาให้ได้มากที่สุด และรวบรวมส่งหัวหน้าข่าว
8. เมื่อเขียนข่าวเสร็จให้บรรณาธิการรีไรท์ข่าว

โครงสร้างของข่าว

ข่าวแต่ละชิ้น มักมีสามส่วนสำคัญสามส่วนด้วยกันคือ

1. พาดหัวข่าว (Headline)
2. ความนำ (Lead)
3. เนื้อหา (Body)

ก่อนที่จะนำความเข้าสู่เนื้อเรื่องของข่าวหรือบางครั้ง ก็เขียนบอกเล่ารายละเอียดหรือลักษณะพิเศษของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว หรือของบุคคลที่เป็นข่าว เช่น บอกประวัติ ความส่วนนี้เรียกว่า ส่วนเชื่อม(Neck)

รูปแบบของการเขียนข่าว

การเขียนข่าว มีรูปแบบในการเขียนข่าวหลายอย่างคือ

1. แบบปิรามิดหัวกลับ (Inverted Pyramid) การเขียนแบบนี้ จะเริ่มต้นจากความนำ (Lead) ซึ่งสรุปข้อเท็จจริง ที่เป็นประเด็นสำคัญๆ ของเหตุการณ์ คือ นำเหตุการณ์ที่สำคัญ มาเขียนไว้ในย่อหน้าแรก แล้วตามด้วยเรื่องของข่าว ซึ่งจะให้อะเอียดในเหตุการณ์ที่น่าสนใจลดหลั่นกันลงมาในย่อหน้าต่อๆ มา

การเขียนแบบนี้จะช่วยให้สะดวกแก่ผู้อ่าน ในเวลาเร่งรีบ โดยไม่จำเป็นต้องอ่านข่าวทั้งเรื่อง การเขียนข่าวในรูปแบบนี้ใช้ได้กับข่าวทุกชนิด ทุกเรื่อง

2. แบบปิรามิดหัวตั้ง (Unright Pyramid หรือ ที่เรียกว่า Carefe) การเขียนแบบนี้กลับกันกับการเขียนแบบปิรามิดหัวกลับ แทนที่จะสรุปเอาประเด็นสำคัญไว้ในย่อหน้าแรก กลับยิบเอาแก่น หรือสาระที่สำคัญที่สุดของเหตุการณ์มาเป็นแกนนำเรื่อง จากนั้นก็ค่อยเขียนรายละเอียดตั้งแต่ต้น โดยเพิ่มความสำคัญขึ้นทีละน้อยจนจบรายละเอียดที่เป็นโคลมแมกซ์ของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว

3. แบบบรรยาย หรือแบบแท่ง(Straight Narrative) หรือเรียกกันว่า (Block From) การเขียนข่าวแบบนี้มักจะใช้กับข่าวจำพวก Human interest story นานๆจะเห็นสักครั้งหนึ่ง เนื่องจากผู้เขียนต้องใช้ความสามารถในการเขียนสูงพอที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ ตริ๊ง อยู่กับเรื่องและติดตามอ่านจบ

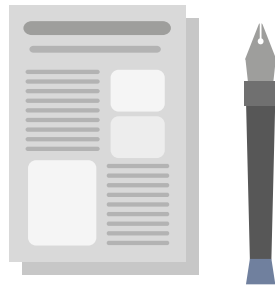
การเขียนความนำ (Lead)

ความนำของข่าว ไม่ใช่คำนำ หรือคำขึ้นต้นเรื่อง เพื่อนำไปสู่เนื้อเรื่อง หรือเพื่อจะให้ผู้อ่านได้เตรียมใจว่า จะได้อ่านเรื่องอะไร

ความนำคือ เนื้อเรื่องสั้นย่อของข่าว ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ตอบคำถาม 5ws+1H ให้ผู้อ่านได้เข้าใจเรื่องราวของข่าวโดยสรุป แต่ข่าวในเว็บไซต์ข่าว บางข่าวอาจจะมีหรือไม่มีก็ได้

5w คือ What Who Where When Why 1H คือ How

ความนำที่ดี ต้องอ่านแล้วเข้าใจอย่างกระจ่างชัด และง่าย ผู้อ่านสามารถเข้าใจ เรื่องราวได้เพียงจบเดียว

หลักในการเขียนความนำอย่างง่าย

การเขียนความนำง่าย ๆ ก็ให้ตั้งเอา W ตัวที่สำคัญที่สุด ของเหตุการณ์ ขึ้นมานำประโยค ในย่อหน้าที่เป็นความนำนั้น

1. ถ้าหากบุคคล (Who) คือผู้ที่ตกเป็นข่าว เป็นผู้ที่รู้จักกันทั่วไป Who ก็จะถูกดึงมานำความนำในกรณีที่มีสอง Who ชื่อที่ตั้งว่า จะนำมาก่อนเสมอ ความนำในลักษณะนี้เรียกว่า Who Lead

2. ถ้าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (What) มีความสำคัญเกี่ยวข้องก็ให้ตั้ง What ขึ้นมานำความนำอย่างนี้เรียกว่า What Lead

3. ถ้าสถานที่ที่เกิดขึ้นเป็นข่าว(Where) มีความสำคัญมากพอที่จะ บดบังความสำคัญของ Who และ What ก็ใช้ Where เป็นตัวนำความนำ เรียกว่า Where Lead

4. บางกรณี “เวลา” ขณะที่เกิดขึ้น(When) มีความเด่นมาก เด่นกว่า W ตัวอื่นใดทั้งหมด ก็ตั้ง When มานำความนำ When Lead

5. ถ้าสาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์(Why) มีความน่าสนใจ มากก็ตั้ง Why ขึ้นมานำความนำ เรียกว่า Why Lead

6. คำอธิบายว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นอย่างไร (How) นั้นหากมีความ สำคัญมากพอที่จะชี้ให้ผู้อ่านได้ทราบถึงผลกระทบ ที่เกิดต่อชีวิตความเป็น อยู่ของผู้อ่านแล้วก็สามารถตั้ง How ขึ้นมานำความนำได้เรียกว่า How Lead

หลักการพาดหัวข่าว

ข้อเขียนที่นำเสนอในรูปแบบ “ข่าว” จะต้องมีพาดหัวข่าวเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านรับรู้ประเด็นข่าวอย่างตรงไปตรงมา ตามความหมายในเนื้อข่าว ทั้งนี้มีเกณฑ์ดังนี้

1. หัวข่าวที่จะใช้ต้องสามารถแสดงลำดับความสำคัญของข่าวได้ ทั้งนี้ด้วยการจัดวางตำแหน่ง และด้วยขนาดของหัวข่าว
2. ข้อความที่พาดหัวข่าว ต้องมีความเป็นธรรมไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ไม่ผิดกฎหมาย หรือขัดต่อศีลธรรม ขนบธรรมเนียมอันดีงาม
3. การพาดหัวข่าวต้องไม่ใส่ความคิดเห็นของผู้พาดหัวข่าวหรือผู้ที่ทำข่าว
4. หัวข่าวจะต้องมีคำกริยา หรือคำอื่นที่แสดง “การกระทำ” อยู่ด้วยเสมอ
5. หลีกเลี่ยงการใช้ซ้ำในการหัวข่าวเดียวกันและหัวข่าวอื่นที่อยู่ในหน้าเดียวกัน
6. ถ้าไม่มีความจำเป็น ห้ามใช้คำว่า “ไม่” ในหัวข้อ
7. ห้ามใช้คำที่ไม่สุภาพ “พาดหัวข่าว” แม้ว่าในเนื้อหาข่าวจะมีถ้อยคำนั้น

การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์(!) และปรัศนีย์ (?)

ไม่มีใครนิยมใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ในการพาดท้าว การใช้เครื่องหมายปรัศนีย์ก็เช่นกันใช้เฉพาะกับบทวิเคราะห์กับสารคดีเท่านั้น

ตัวอย่าง

จุดพื้นที่สีเขียวร่างผังเมือง “ชุมพร” สร้าง ‘โรงเหล็ก-ปิโตรเคมี-ไฟฟ้า’ ได้

เวลา 17.00-19.00 วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2555 ที่ห้อง CR3 ชั้น 1 ศูนย์ประชุมสหประชาชาติถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร งานประชุมวิชาการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ.2554 “รับมือภัยพิบัติ จัดการภัยสุขภาพ” มีการประชุมวิชาการในหัวข้อ “เมืองไม่เสี่ยงภัย ใครกำหนด?” ซึ่งจัดโดยเครือข่ายวางแผนและผังเมืองเพื่อสังคม

นางภรณ์ สวัสดิ์รักษ์ ประธานเครือข่ายวางแผนและผังเมืองเพื่อสังคมเปิดเผยว่า ปัจจุบันกฎหมายเกี่ยวกับผังเมืองมีช่องว่างให้มีเปลี่ยนแปลงพื้นที่กำหนดพื้นที่ทำอุตสาหกรรม กรณีรายงานการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (Eia) โรงไฟฟ้าแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ผ่านแม้จะขัดกับผังเมืองแต่อยู่ในช่วงที่ผังเมืองหมดอายุและการขยายพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ขณะผังเมืองยังไม่ประกาศใช้

นางภรณ์ เปิดเผยอีกว่า ผังเมืองรวมจังหวัดชุมพร พ.ศ.... มาตราส่วน 1:250,000 ซึ่งอยู่ในขั้นตอนพิจารณาเพื่อประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกา เอกสารแนบท้ายได้กำหนดพื้นที่สีเขียว (พื้นที่เกษตรกรรม) สามารถพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมปิโตรเคมี โรงไฟฟ้าได้ด้วย ขณะที่ผังประเทศไทย 2600 พื้นที่สีเขียวก็สามารถเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้เช่นกัน

การเขียนข่าว

กฎเบื้องต้นในการเขียนข่าวหรือรายงานข่าว ข้อมูลต้องถูกต้อง นักข่าวต้องตรวจสอบข้อมูลให้มั่นใจว่าไม่มีความผิดพลาดหรือสับสน

1. ชื่อและตำแหน่งของแหล่งข่าวจะต้องถูกต้อง
2. ข่าวที่เขียนจะต้องรอบด้าน เป็นธรรมกับผู้ที่ถูกพาดพิงถึง จะต้องไม่เขียนข่าวด้านเดียวเป็นอันขาด
3. ต้องลำดับข้อมูลที่สำคัญมากไปหาน้อย เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาข่าวได้อย่างรวดเร็ว และง่ายต่อการตัดข่าว

แนวทางการเขียนข่าว

ขอให้นักข่าวปฏิบัติตามแนวทางการเขียนข่าวต่อไปนี้ เพื่อให้ข่าวต่างๆ ของโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้มีสไตล์ที่เหมือนกัน และถูกต้องหลักการเขียนข่าว

การใช้คำสรรพนาม “ตน” “เขา” และ “เรา”

ในการเขียนข่าวหรือรายงานขอให้หลีกเลี่ยงการใช้สรรพนาม “ตน” หรือ “เรา” เนื่องจากจะทำให้รูปประโยครุ่มร่ามโดยไม่จำเป็น

ตัวอย่าง

เมื่อเวลา 10.00 น.วันที่ 31 มกราคม 2555 ที่ห้องประชุม ที่ว่าการอำเภอละงู จังหวัดสตูล ชาวบ้านเครือข่ายประชาชนติดตามแผนพัฒนาจังหวัดสตูลประมาณ 30 คน ได้เข้าพบนายเอกรัฐ หลีเส็น นายอำเภอละงู เพื่อยื่นหนังสือคัดค้านโครงการทำเรื่อน้ำลึก ปากบารละโครงการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดสตูล

นายเอกรัฐกล่าวกับชาวบ้านว่า ตน เป็นข้าราชการจำเป็นต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ขณะเดียวกันก็พร้อมที่จะ

ประสานงาน และดำเนินการตามข้อเสนอของชาวบ้านเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันและกันมากขึ้น

จากตัวอย่าง ตน เป็นนามที่เรียกแทนชื่อแหล่งข่าว

การเขียนข่าว จะใช้คำว่า “กล่าวว่” และ “เปิดเผยว่” ตัวอย่างที่ใช้ “กล่าวว่”

เมื่อเวลา 13.00 น. วันที่ 25 มกราคม 2555 ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีการจัดงาน "สิทธิในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนกับการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคง" โดยมูลนิธิผสานวัฒนธรรมโครงการ Langrin learn Rights ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้และ กลุ่ม Bintang Photo ในการจัดงานในครั้งนี้มีการจัดนิทรรศการพร้อมกับเปิดตัวหนังสือ "รอยแผลบนดวงจันทร์" และเสวนาเรื่องกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนกับการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคง

นางสาว ปรีดา ทองชุมนุม จากมูลนิธิผสานวัฒนธรรม กล่าวว่า จากการศึกษาการบังคับใช้กฎหมายกับเด็กและเยาวชนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ประเด็นการปิดล้อม ตรวจค้น จับกุม ควบคุม และซักถาม รวมถึงการควบคุมหรือกักขังเดี่ยวจะต้องได้รับการคุ้มครอง และดำเนินการภายใต้หลักประกันเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของเด็กและเยาวชนอย่างเคร่งครัด

ตัวอย่าง “เปิดเผยว่”

นายประยูรเดช คณานุรักษ์ ประธานมูลนิธิเทพปฐนีเยสถานปัตตานีหรือศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวจังหวัดปัตตานีเปิดเผยว่ ในวันนี้ทางศาลเจ้าได้จัดป้ายประกาศแสดงความขอบคุณรัฐบาลและศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ให้ความสำคัญส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมจีนในพื้นที่ด้วยการประกาศให้วันตรุษจีนเป็นวันหยุดราชการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

“ถือเป็นของขวัญที่รัฐบาลมอบให้ชาวจีนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับประชากรกลุ่มน้อยในพื้นที่อย่างชาวจีน” นายประยูรเดชกล่าว

นายประยูรเดช เปิดเผยว่า เพื่อนที่อยู่ในประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ ต่างแสดงความยินดีที่รัฐบาลไทยให้เป็นวันหยุดราชการในจังหวัดชายแดนใต้ ส่วนที่ประเทศจีนเอง รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นวันหยุดราชการถึง 3 สัปดาห์ คือตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม ถึง 15 กุมภาพันธ์ 2555 มีการเฉลิมฉลองยิ่งใหญ่เป็นพิเศษเนื่องจากเป็นปีมังกรทอง

“ทางเทศบาลเมืองปัตตานีได้ติดต่อขอเชิญคณะเซดสิงโตมังกรทองมาแสดงที่ปัตตานีแต่ถูกปฏิเสธทั้งหมดเพราะไม่มีคณะเซดสิงโตเจ้าไหนมีความประสงค์จะมาประเทศไทยเลย” นายประยูรเดช กล่าว

การเขียนข่าวที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งบุคคล

สิ่งที่นักข่าวหรือรีไรเตอร์ทุกคนต้องตระหนักก็คือ ผู้อ่านไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญที่จะเข้าใจคำย่อ หรือตำแหน่ง หรือข้อมูลทางเทคนิคเหมือนที่คนเขียนเข้าใจ

จะมีคนอ่านในเว็บบล็อกสักกี่คนที่รู้ คำย่อ ของตำแหน่งที่นักข่าวได้เขียนย่อ ตำแหน่งของแหล่งข่าว ว่ายอมมาจากอะไร ถ้าหลีกเลี่ยงคำย่อได้จะเป็นการดีที่สุด แต่ในกรณีที่ทำไม่ได้ให้เขียนตำแหน่งเต็มของแหล่งข่าวหรือบุคคลที่ตกเป็นข่าวเมื่อเอ่ยถึงครั้งแรก พร้อมวงเล็บคำย่อไว้ในกรณีที่ต้องเอ่ยถึงในข่าวเดียวกัน

ตัวอย่าง

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ใช้ความพยายามอย่างยิ่งในการหาพื้นที่ที่จะตั้งโรงไฟฟ้าถ่านหิน และโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ทั้งในภาคอื่นๆ และภาคใต้อีก 9 โรง ในวันที่มีการนำเสนอโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ผ่านเบาบาง เพื่อกลบกระแสความ

น้ำหนักของผลกระทบจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่เกิดขึ้นในญี่ปุ่นแต่กลับมาโหมกระพือโรงไฟฟ้าถ่านหินที่นำเข้าจากประเทศอินโดนีเซียและออสเตรเลีย โดย กฟผ.บอกอยู่เสมอว่า

“ประเทศไทยจำเป็นต้องสำรองพลังงานไฟฟ้า เพื่อให้มีไฟฟ้าใช้ตลอดไปและพยายามหาพื้นที่ตั้งที่เหมาะสมสะดวกในการขนส่ง โดยสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ และถ้ำต้นทุนถูกลง”

เจ้าหน้าที่ กฟผ. ใช้วาทกรรมดังกล่าว กรอกหูประชาชนในพื้นที่ในทุกวันทุกกิจกรรมที่ กฟผ. ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่โรงเรียน วัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านการสื่อสารกับผู้ปกครองท้องที่ นายกองดีการบริหารส่วนตำบลนายกเทศมนตรี แจกอุปกรณ์เครื่องเขียน อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์ทั้งหลายที่มีกิจกรรมเกิดขึ้นในชุมชน วันเด็ก วันสงกรานต์ วันลอยกระทง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการเขียน “หลีด” ในการทำข่าว

หลีดเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญที่สุดในการเขียนข่าว แต่สำหรับข่าวในเว็บไซต์ของโรงเรียนนักข่าวชายแดนใต้อาจจะไม่มีหรือไม่มีก็ได้ แต่ถ้ามีหลีดจะนำไปสู่เนื้อหาและเรื่องราวที่เกิดขึ้นเพราะฉะนั้นการเขียนหลีด จึงควรเขียนให้กระชับ สั้น ตรงไปตรงมาและได้ใจความเกี่ยวกับเรื่องราวที่จะเสนอ

ข้อควรระมัดระวังในการเขียน “หลีด”

1. อันดับแรกของเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้น
2. การระบุแหล่งข่าว
3. จำนวนข้อความที่มากเกินไป

ข้อปฏิบัติและคำถามสำหรับนักข่าวในการเขียน “หลิิด”

1. อะไร คือสิ่งที่สำคัญที่สุดในเนื้อหา รวมทั้งประเด็นหลักของเรื่อง
2. เป็นเรื่องหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับอะไร
3. เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงอันไหนที่จะส่งผลกระทบต่อผู้อ่านสนใจ
4. เหตุการณ์และข้อมูลเท็จจริงเรื่องไหนที่แปลกและมีความพิเศษ

ใคร (WHO)

ชาวบ้านเครือข่ายประชาชนติดตามแผนพัฒนาจังหวัดสตูลประมาณ 30 คน ได้เข้าพบนายเอกรัฐ หลิเสิน นายอำเภอละงู

อย่างไร (How)

ต้องการให้นายอำเภอละงู เปิดพื้นที่สื่อสารเพื่อชี้แจงเหตุผล และเปิดเผยข้อมูลโครงการที่รัฐยังไม่เปิดเผย ต่อที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประจำเดือน และควรเปิดเวทีแจ้งข้อเท็จจริงจากทุกฝ่ายโดยตรงไปตรงมาให้กับประชาชนรับรู้เพื่อให้คนอำเภอละงู จังหวัดสตูลได้ใช้เป็นฐานในการตัดสินใจ

ที่ไหน (WHERE)

ที่ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอละงู จังหวัดสตูล

ทำไม (WHY)

ต้องการให้นายอำเภอละงูเคารพสิทธิของชาวบ้านที่ออกมาเคลื่อนไหวตามสิทธิที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พร้อมกับขอให้เปิดเผยข้อมูลข้อเท็จจริง ตลอดถึงความคืบหน้าการดำเนินโครงการทำเรื่อน้ำลึกลงปากบารา และโครงการอื่นๆในจังหวัดสตูล

เมื่อไร (WHEN)

เมื่อเวลา 10.00 น.วันที่ 31 มกราคม 2555

อะไร (WHAT)

เพื่อยื่นหนังสือคัดค้านโครงการทำเรื่อน้ำลึกลงปากบาราและโครงการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดสตูล

ตรงตามเป้าหมายและจุดประสงค์

ไม่ควรใส่ความคิดเห็นลงส่วนตัวหรือเพิ่มข้อความไม่เป็นจริงเข้าไปในหลีดช้อยกเว้นใน กรณีที่สามารถโค้ดคำพูดมาใช้ในการเขียนหลีดได้คือ

1. การสรุปเรื่องราวทั้งหมด
2. การย่อสรุปข้อความ
3. การอธิบายเนื้อหาทั้งหมด

การเขียนหลีดด้วยวิธีการตั้งคำถาม

การเขียนด้วยการใช้วิธีการตั้งคำถามจะใช้วิธีการตั้งคำถามจะใช้บางกรณีเท่านั้น โดยเฉพาะเมื่อแน่ใจแล้วว่าจะสามารถดึงดูความสนใจของผู้อ่านได้และทำให้ผู้อกติดตามเรื่องราว เช่น สุวิทย์ วิบูลผลประเสริฐ “เอามั้ย! ทำแผนพัฒนาภาคใต้ฉบับพหุภาคี”

ลักษณะเว็บไซต์ที่น่าสนใจ

1. สีที่ใช้ในเว็บไซต์จะต้องสีที่มองแล้วสบายตา
2. ในเว็บไซต์ของ deepsouth watch มีการแบ่งพื้นที่ในการสื่อสารอย่างชัดเจน
3. สัญลักษณ์ของเว็บไซต์ทุกคนเห็นแล้วสามารถจำได้
4. สามารถลิงข้อมูลไปในเว็บไซต์ต่างๆได้
5. รูปแบบตัวอักษรที่ใช้ในเว็บไซต์อ่านแล้วสามารถมองเห็นอักษรได้ชัดเจน
6. เว็บไซต์มีการบอกที่มาขององค์กร เพราะแสดงความน่าเชื่อถือของข้อมูล
7. เว็บไซต์ที่เป็นข่าวส่วนประกอบที่สำคัญของข่าวที่จะสื่อก็คือภาพข่าว
8. ภาพข่าวที่อยู่ในเว็บไซต์การกำหนดขนาดของภาพให้ชัดเจน

<http://www.deepsouthwatch.org/dsj>